

Kunde-INFO nr 2 – Februar 2013

Informasjon angående bruk av frøplantasjefrø

Skogfrøverket har i inneværende salgssesong gått tom for flere frøpartier fra ettertraktede frøplantasjer. Mange kunder spør nå etter veiledning om hvilke alternativer som er best å bruke. Skogfrøverket har vurdert bruksområdene i forhold til forskrift for skogfrø- og skogplanter, samt ny kunnskap om vekstrytme i frøpartier av 2006 årgangen.

Frøplantasjer for lavereliggende strøk på Østlandet

Frøplantasjer	Bruksområder i henhold til sankeområdekart
Stange, norske kloner	A1-2, B1-2, C2, D2, E2-3, F2, G3-4, H3, I3
Stange, seintskytende	A1-2, B1-2, C1-2, D1-2, E1-2, F1, G1-3, H1-2, I1-2, J1-2
Kilen	C1-2, D1-2, E1-2, F1-2
Jordtveitmonen	Cv1-2, D2-3, E1-3, F1-3, Gi2-3, GM2-3

Sanderud og Huse er frøplantasjer hvor det er god tilgang på frø og som kan brukes i deler av bruksområdene for frøplantasjene ovenfor. Våre anbefalinger i veiledningssystemet er pr. i dag gitt med utgangspunkt i frøplantasjematerialets opprinnelse, frøplantasjens lokalisering og en anslått bakgrunnspollinering på 30%. Forskrift om skogfrø- og skogplanter tillater flytting inntil 200 km sørover, forutsatt at materialet også brukes noe høyere. Det betyr at vi tar som utgangspunkt at materialer fra Sanderud og Huse frøplantasjer ikke skal brukes sør for 59. breddegrad i de lavere høydelagene.

Skogfrøverket har ingen likeverdige materialer å tilby for Stange seintskytende, som er spesielt anbefalt for områder utsatt for vårfrost. Alternativet her er å bruke hvitrusisk frømateriale som vi kan skaffe til veie hvis ønskelig.

Nye midlertidige anbefalinger for Østlandet og Sør-Norge

Frøplantasje	Frøparti	Anbefalt bruksområde	Kan i tillegg brukes i bruksområde	Klonenes veide gjennomsnitt
Sanderud	F06-037	A1-2, B1-3, C2-3	C1, D1-2	60° 17' / 218 m. oh
Huse	F07-113	A2, B2-3, C2-3, D3, E2-3, F3	C1, D1-2	60° 11' / 230 m. oh

2006 var et svært varmt og godt modningsår! Tidlige resultater fra Skogfrøverkets utprøving av nye frøpartier på Østlandet og i Trøndelag viser at disse materialene har en sydligere vekstrytme enn eldre provenienser og frøplantasjematerialer. Det stemmer godt overens med den kunnskapen vi har om epigenetiske effekter i gran. Derfor anser vi at et noe sydligere bruksområde enn tidligere trygt kan anbefales. Vi gjør imidlertid oppmerksom at ved de lengste forflytningene sørover og nedover så må det forventes at foredlingsgevinsten i forhold til vekst vil avta noe.

I område E1 og F1 må det brukes bestandsfrø. I område E2-3 og F3 kan Huse frøplantasje brukes, men bestandsfrø av 2006 årgangen vil være et godt alternativ.

Skogfrøverket har flere fou-prosjekter løpende i samarbeid med Skog og landskap som etter hvert kan være grunnlag for bedre veiledning om bruk av frø. Vi gjør derfor oppmerksom på at Skogfrøverket i løpet av noen år forventer at bruksområdene for frøplantasjer blir revidert i sin helhet.

Forskrift for skogfrø- og skogplanter

§ 6-2. Flytting av gran

Gran kan flyttes maksimalt 20 mil nordover eller sørover og maksimalt 300 m opp eller ned. Lengden på forflyttingene bør avta med stigende breddegrad og høyde over havet.

Normalt skal flytting nordover kombineres med flytting nedover, og flytting sørover med flytting oppover. Dette prinsippet blir viktigere jo lenger nord i landet og/eller høyere over havet kulturfeltet befinner seg.

Vi håper denne informasjonen var oppklarende og er til hjelp i planleggingen av planteproduksjon og veiledning overfor kunder.

Med vennlig hilsen

Øyvind Meland Edvardsen, 06.02.2013

Kontrollutvalgets uttalelse:

Utvidelsen av bruksområdet er innenfor forflytningene tillat i Forskrift for skogfrø- og skogplanter. De nye anbefalingene for bruk av Sanderud og Huse til også å omfatte C1, D1-2 godkjennes herved av Kontrollutvalget.

Mari Mette Tollefsrud, 12.02.2013
Leder i Kontrollutvalget